

**Česká školní inspekce
Královéhradecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIH-71/13-H

**Název právnické osoby
vykonávající činnost školy:** Gymnázium a Střední odborná škola, Jaroměř,
Lužická 423
Sídlo: Lužická 423, 551 23 Jaroměř
IČ: 48 623 695
Identifikátor: 600 012 123
Právní forma: příspěvková organizace
Zastoupená: Mgr. Karlem Hübnerem, ředitelem školy
Zřizovatel: Královéhradecký kraj
Místo inspekční činnosti: Gymnázium a Střední odborná škola, Jaroměř,
Lužická 423
Termín inspekční činnosti: 25. – 27. únor 2013

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného střední školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, v souladu s příslušnými školními vzdělávacími programy.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy pro základní vzdělávání a pro gymnázia podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Aktuální stav školy

Gymnaziální vzdělávání v Jaroměři má dlouholetou tradici. Po roce 1945 se škole změnil několikrát její název i obsah vzdělávání. Od roku 2003 byla škola přejmenovaná na Gymnázium a Střední odborná škola, Jaroměř.

Ve školním roce 2012/2013 (od 1. září 2009) se ve škole vyučuje třem oborům vzdělání, a sice 79-41-K/41 Gymnázium (čtyřleté studium), 79-41-K/81 Gymnázium (osmileté studium) dle školního vzdělávacího programu (ŠVP) s názvem Školní vzdělávací program pro gymnázium a dobíhajícímu oboru 78-42-M/003 Pedagogické lyceum (studium čtyřleté), ve kterém se vyučuje ještě podle KKO V (klasifikace kmenových oborů vzdělání – učební osnovy a učební plán). Aktuálně studuje ve 12 třídách gymnázia 325 žáků, tento

počet je v korelaci s nejvyšším povoleným počtem žáků zapsaným v rejstříku škol. V osmiletém gymnáziu studuje dvakrát tolik žáků než ve čtyřletém. Kapacita gymnázia je naplněna na 75 %. Škola má dostatek uchazečů, výkony za uplynulé tři roky jsou stabilní. Vzdělávání, které škola poskytuje, je v souladu s podmínkami, za kterých byla zařazena do školského rejstříku.

Vyučuje zde celkem 33 interních učitelů, z nichž 3 pracují na částečný úvazek. Poslední inspekční činnost se konala v březnu 2010 se zaměřením na čtenářskou gramotnost.

Gymnázium poskytuje všeobecné vzdělání s posílenou výukou přírodovědných předmětů a prvního cizího jazyka, v pedagogickém lyceu je vzdělání především odborné a humanitní. Ve dvou zbývajících třídách pedagogického lycea jsou dvě specializace, a sice cizí jazyky a humanitní studia. Od školního roku 2013/2014 je obor vzdělání Pedagogické lyceum dobíhající oborem.

Za několik posledních let došlo ke značnému zkvalitnění materiálně-technického vybavení školy včetně částečné rekonstrukce. Byla provedena sanace zdiva, v první polovině roku 2011 pak rekonstrukce kanalizace. Veškeré stavební úpravy a instalace prováděné v posledním období vedou k šetrnějšímu nakládání s energiemi i financemi.

Z didaktické techniky byly v posledních dvou letech zakoupeny interaktivní tabule, dataprojektory, zmodernizovala se laboratoř fyziky a byl vybudován nový ateliér výtvarné výchovy.

Škola je aktivním členem sportovních asociací (Asociace školních sportovních klubů a Českého svazu Kin-Ballu). Dlouhodobě udržuje kontakty s polským lyceem v Ziebicích a s gymnáziem v německém Halberstadtu. Informace o škole jsou na webových stránkách školy www.gojaro.cz.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Rovný přístup ke vzdělávání a bezpečné prostředí

Škola poskytuje veřejnosti dostatečné informace o své vzdělávací nabídce a o postupu při přijímání žáků. Stanovením jednotných kritérií ředitel školy zajišťuje rovný přístup při přijímání pro všechny uchazeče. Pro přijetí ke vzdělávání škola využívá testů externí firmy, které zahrnují písemnou zkoušku z obecných studijních předpokladů, z matematiky a z českého jazyka. Součástí kritérií je také prospěch uchazeče ze základní školy a umístění v soutěžích a olympiádách. Externí firma poskytla škole srovnání výsledků přijímacích zkoušek přijatých žáků s výsledky jiných škol. Z analýzy vyplývá, že výsledky přijímaných žáků jsou podprůměrné, a to i do osmiletého gymnázia, do kterého jsou přijímáni žáci s výborným prospěchem ze základní školy. Tento trend pokračuje již čtvrtým rokem. V roce 2012 bylo ke vzdělávání ve čtyřletém i osmiletém gymnáziu přijato celkem 56 žáků. Při přijímání ke vzdělávání byl zachován rovný přístup. Veřejnosti byly poskytovány informace podle příslušných právních předpisů.

Výchovné poradenství vykazuje nedostatky v práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP). Podle slov výchovné poradkyně je na začátku každého školního roku ve spolupráci s třídními učiteli vypracován seznam žáků s konkrétním určením problému a doporučením pro zohledňování jejich potřeb. Z kontroly dokumentace a z pohospitačních rozhovorů vyplynulo, že přenos informací není funkční. Ve zhlédnutých hodinách nebyla práce se žáky se SVP zaznamenána a vyučující neměli dostatečné informace o rozsahu zohledňování těchto žáků. V současné době školu navštěvuje 7 žáků se SVP, z toho 4 žáci se vzdělávají podle individuálního vzdělávacího

plánu. Kontrolou elektronické matriky bylo zjištěno, že evidence žáků se SVP a s individuálním vzdělávacím plánem nebyla úplná. K odstranění nedostatků došlo během inspekční činnosti. Výchovná poradkyně se věnuje převážně kariéřnímu poradenství žáků, na okraji jejího zájmu je oblast prevence školní neúspěšnosti a práce s problémovými žáky.

Výchovná poradkyně každoročně organizuje společně s metodikem prevence a třídními učiteli adaptační kurz pro žáky prvních ročníků.

Funkci metodika prevence převzal nově nastupující pedagog a aktualizoval program minimální prevence pro školní rok 2012/2013, který je součástí Plánu práce. Dlouhodobý program prevence je zakotven v dokumentu Strategie prevence pro období 2012 – 2015 a zahrnuje především cíle, konkrétní způsoby prevence a plán spolupráce s organizacemi a institucemi. Ve vzájemné spolupráci se středisky výchovné péče, speciálně pedagogickým centrem, Policií ČR a dalšími odbornými poradenskými institucemi, které pro školu zajišťují přednáškovou činnost, se škole daří minimalizovat výskyt sociálně patologických jevů, což dokládá každoroční velmi nízký počet řešených případů přestupků žáků proti školnímu řádu.

Nezbytné informace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví v případě, že se žáci setkají s projevy diskriminace, násilí či nepřátelství, jsou povinni poskytovat žákům všichni zaměstnanci školy. Ti také oznamují i veškeré údaje související s úrazy žáků, poskytují první pomoc a zajišťují ošetření žáka lékařem.

Všichni pedagogové školy jsou při vzdělávání a během souvisejícího provozu školy povinni přihlížet k základním fyziologickým potřebám žáků a vytvářet podmínky pro jejich zdravý vývoj. Podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků jsou zahrnuty ve Školním řádu Gymnázia a SOŠ. S jeho obsahem byli žáci prokazatelně seznámeni na začátku školního roku. Žáci byli rovněž poučeni o bezpečném chování v odborných učebnách a tělocvičně, ve kterých visí provozní řády. Při prohlídce školy bylo zjištěno, že provozní řád chyběl v posilovně, v průběhu inspekce byl tento nedostatek odstraněn. Kniha úrazů byla předložena. Převážná většina méně závažných úrazů se stává při tělovýchovné činnosti a při sportovních akcích školy. Ve školním roce 2009/2010 se stalo celkem 20 úrazů, v posledních letech se počet úrazů zvyšuje. Všechny úrazy žáků jsou průběžně evidovány. Záznamy o úrazech jsou zasílány v elektronické podobě příslušným institucím.

Bezpečnostní prověrky jsou prováděny v předepsaných intervalech, poslední byla provedena dne 30. 4. 2012. Lékárničky první pomoci jsou umístěny v kanceláři školy, v kabinetu tělesné výchovy a kabinetu chemie. Jsou dobře přístupné. Ve stanovených termínech probíhá kontrola úplnosti jejich vybavení a expirace léků. Ve školním roce 2011/2012 se uskutečnila cvičná evakuace školy.

ŠVP, efektivní organizace vzdělávání

Organizace vzdělávání vychází z organizačního řádu školy, který vymezuje předmět činnosti gymnázia a střední odborné školy, systém organizace zaměstnanců včetně jejich kompetencí. Vzdělávání probíhá dle týdenního rozvrhu hodin ve formách, které umožňují implementovat nové poznatky do výuky jednotlivých předmětů. Pro další zvýšení úspěšnosti žáků škola nabízí širokou škálu volitelných předmětů (ve třetích a čtvrtých ročnících se jedná o nabídku 13 dvouletých a 24 jednoletých různých seminářů) a tři nepovinné předměty. Ředitel školy je nucen řešit problémy s ubývajícím třídami dobíhajícího oboru vzdělání 78-42-M/003 Pedagogické lyceum a se snižujícími se prostředky na platy zaměstnanců, z čehož vyplývá snižování počtu žáků ve skupinách a nemožnost vyhovět všem žákům při volbě cizího jazyka nebo volitelného předmětu.

Vyučující organizují projektové dny, připravují žáky na soutěže nebo nabízejí odborné konzultace.

Vzdělávací nabídku školy tvoří odborné vzdělávání, jenž je dobíhajícím oborem, a dva proudy gymnaziálního vzdělávání, které se liší v délce studia. Osmileté studium je rozdělené na nižší stupeň (prima až kvarta) a vyšší stupeň (kvinta až oktáva). Souběžně s vyšším stupněm osmiletého gymnázia je realizována výuka ve čtyřleté denní formě. V obou formách se vyučuje za podmínek, které jsou v souladu se zařazením do sítě škol a školských zařízení. Komparační analýzou ŠVP provedenou inspekcí ve školním roce 2010/2011 a při kontrole v době výkonu inspekční činnosti byly zjištěny formální nedostatky, které byly během inspekce odstraněny. V ŠVP pro nižší gymnázium jsou přehledně zakomponovány Standardy pro základní vzdělávání. Zpracované učební plány pro oba druhy studia (osmileté a čtyřleté) odpovídají počtem hodin v jednotlivých ročnících platným učebním dokumentům a rámcovým vzdělávacím programů (RVP). Koordinace výuky a kontrola plnění stanoveného obsahu a dílčích výsledků vzdělávání jsou součástí náplně činnosti jednotlivých předmětových komisí.

Průběh a výsledky vzdělávání v českém jazyce a literatuře

Výuku v letošním školním roce zajišťují čtyři učitelky s odbornou kvalifikací. Materiální zázemí pro výuku předmětu je standardní (prezentační technika, dostatek učebních textů a příruček, knihovna, kopírované materiály). V rámci předmětové komise učitelky připravují žáky na literární a jazykové soutěže, organizují školní kolo olympiády z českého jazyka, dále besedy, diskuse, exkurze, návštěvy divadelních představení, knihoven aj. Žáci mohou využít služeb klubovny spojené se školní knihovnou, případně i odbornou literaturu z příručních knihoven kabinetů.

Vyučovací hodiny měly klasickou strukturu, tj. společné ověření znalostí žáků, výklad nového učiva, fixace poznatků. Frontální způsob vedení výuky byl doplňován dílčími aktivitami žáků, ve kterých plnili samostatné úkoly, často pracovali s interními texty a učebnicemi. Byli vyzýváni k odpovědím, které učitelky zpřesňovaly, často doplňovaly. Součástí dvou zhlédnutých hodin bylo ústní zkoušení žáků, jiná samostatná vystoupení žáků nebyly do hodin zařazeny.

Na vybraných literárních textech byly formou společné práce učitelek se žáky posuzovány stylistické a literární prvky, žáci se učili interpretovat a zároveň i rozumět textu, rozlišit jazykové prostředky, vyjádřit hlavní myšlenky. Snahou vyučujících bylo propojit dosavadní znalosti a zkušenosti žáků s novými probíranými poznatky. Učitelky respektovaly osobnostní předpoklady jednotlivých žáků ke studiu, snažily se rozvíjet jejich zájem o výuku a prohlubovat tak čtenářskou gramotnost.

Žáci během vyučování dodržovali stanovené zásady chování, pouze v jedné třídě nižšího gymnázia byla zaznamenána nekázeň. V závěru většiny hodin bylo stručně shrnuto učivo, zhodnocení práce žáků bylo provedeno jen sporadicky. Využití vzájemného hodnocení a sebehodnocení žáků nebylo zaznamenáno. Rovněž tak i práce se žáky se SVP nebyla v žádné hodině realizována.

Průběh a výsledky vzdělávání v přírodovědných předmětech

Přírodovědné vzdělávání probíhá v souladu s učebním plánem školy. Na teoretickou výuku navazují v některých ročnících pravidelná laboratorní cvičení, čímž je vhodně posílen experimentální základ těchto předmětů. V posledních dvou ročnících jsou žákům nabízeny příslušné přírodovědné semináře. Učivo probírané ve sledované výuce korespondovalo

s učivem stanoveným ŠVP. Koordinace výuky je zajišťována prostřednictvím předmětových komisí.

Odborné učebny jsou vybaveny moderní didaktickou technikou. Sbírky učebních pomůcek obsahují dostatek většinou starších, ale funkčních pomůcek.

V rámci přírodovědných předmětů byla sledována výuka fyziky, chemie a biologie. Ve zhlédnuté výuce, ve které převažovaly hodiny s výkladem učiva, byly uplatňovány tradiční formy práce. Rozdílnost pracovních stylů učitelů a rozdílnost v nárocích kladených na žáky se odrážela v odlišné míře podpory rozvoje požadovaných klíčových kompetencí žáků i v celkové efektivitě výuky. Někteří učitelé dovedli vhodně využít studijní potenciál žáků, účinně rozvíjet jejich logické myšlení i schopnost vnímání vzájemných mezipředmětových souvislostí. Výraznější motivace žáků a jejich aktivnější zapojení do výuky byly zaznamenány především v hodinách chemie. Menší pozornost byla věnována vedení žáků k samostatnému získávání informací a k přesnému vyjadřování a argumentaci. Pro zefektivnění výuky byla účelně využívána moderní didaktická technika.

Prokazované znalosti a dovednosti žáků byly na standardní úrovni. Hodnocení práce žáků vyučujícími bylo prováděno v souladu s nastavenými pravidly. Klasifikace žáků při ústním zkoušení byla učiteli zdůvodňována. Kladené otázky především ověřovaly míru osvojených poznatků. Formativní hodnocení dílčích výkonů žáků bylo prováděno s cílem podpořit jejich snahu o zlepšení. Celkové hodnocení práce žáků v návaznosti na stanovení počátečního cíle a požadavku na výkon žáka v hodině bylo prováděno jen ojediněle.

Všem žákům školy je dáвана možnost zapojit se do pravidelně organizovaných přírodovědných soutěží a olympiád. Škola má vždy zastoupení žáků v krajských kolech, ve kterých získávají umístění v první desítce úspěšných řešitelů.

Průběh a výsledky vzdělávání ve společenskovedních předmětech

Většina zhlédnutých hodin společenskovedních předmětů (dějepis, seminář z dějepisu, společenské vědy a občanská výchova) byla vedena pouze frontální formou. Odlišnost metod práce učitelů se projevovala především v rozdílné míře aplikace aktivních forem učení a samostatné práce žáků. Využívány byly učebnice, pracovní listy i interní materiály. Vyučující zadané úkoly rozebírali společně se žáky. Většina žáků byla při hodinách pasivní, učitelky se je snažily aktivizovat dotazy a vyzývaly je k vyjádření vlastních názorů. Ústní ověřování osvojených vědomostí s klasifikací bylo v hodinách zaznamenáno ojediněle, chybělo sebehodnocení žáků, prostor pro závěrečné shrnutí učební látky a zhodnocení práce žáků. Didaktická technika byla využita jen některými učiteli, ne vždy byly vhodně do výuky zařazovány vlastní prezentace žáků, což snižovalo efektivitu práce v hodinách. Při práci s textem, doplňujícím téma příslušného učiva, prokázali žáci schopnost porozumění jeho smyslu a obsahu. Výuka je v průběhu roku doplňována odbornými exkurzemi (exkurze do koncentračního tábora Osvětim) a besedami (Příběhy bezpráví). Komunikace žáků s vyučujícími byla otevřená a vstřícná.

Průběh a výsledky vzdělávání v cizích jazycích (angličtina, němčina, ruština, španělština)

Škola nabízí v realizovaných oborech vzdělání gymnázia výuku výše uvedených jazyků včetně francouzštiny dle výběru žáků. Žáci mají příležitost studovat dva cizí jazyky. Prvním povinným cizím jazykem ve víceletém gymnáziu je od primy angličtina, jako druhému volitelnému cizímu jazyku žáci dávají přednost od tercie němčině, nebo španělštině, či ruštině, popřípadě francouzštině. Ve čtyřletém gymnáziu žáci studují dva cizí jazyky již od prvního ročníku. V souvislosti s platnými RVP byly do ŠVP včleněny na nižším stupni gymnázia standardy a vyšší počty hodin cizojazyčného vzdělávání, než tomu

bylo u dřívějších učebních plánů. Vedení školy sjednotilo povinnou cizojazyčnou hodinovou dotaci na čtyři hodiny týdně na nižším gymnáziu a tři hodiny týdně na vyšším gymnáziu. Škola nabízí ve třetím a čtvrtém ročníku čtyřletého gymnázia, v septimě a oktávě o dvě hodiny cizího jazyka navíc pro žáky maturující z tohoto předmětu, a to seminář z anglického jazyka a konverzaci v anglickém jazyce, popřípadě výuku ruského jazyka. V nižším gymnáziu nepovinnou výuku ruštiny a španělštiny.

Cizím jazykům vyučuje jedenáct učitelek, z nichž jedna nesplňuje podmínky odborné kvalifikace. Spolupracují v rámci dvou předmětových komisí cizích jazyků. V těchto metodických orgánech sledují naplňování cílů vzdělávání, vybírají semináře a vzdělávací akce, navrhuji učebnice, plánují zahraniční zájezdy a odborné stáže, připravují vstupní testy. Pro výuku cizích jazyků jsou určeny především dvě učebny komplexně vybavené dataprojektory, které vyhovují pro výuku menších skupin žáků, a další větší učebny.

V jazykových učebnách byl poslech během inspekčního výkonu realizován jen jednou, a to s následným prověřením stupně porozumění, především ústní formou. Komunikativní dovednosti byly částečně procvičovány na samostatných řečových projevech a při tvorbě dialogů. Řečové dovednosti žáků byly prezentovány v době inspekčního výkonu při ústním zkoušení. Hodnocení a následná klasifikace výkonů proběhly v souladu s klasifikačním řádem. Žáci nedostávali příležitost k sebehodnocení.

Z oblasti reálií byly upevňovány sociologicko-kulturní poznatky o daných zemích prostřednictvím power-pointových prezentací, softwarovými mobilními programy a prací s texty, které nepřímo podporovaly rozvoj čtenářské gramotnosti. Další didaktická technika (dataprojektor) byla do výuky zapojena jen částečně. V německém a ruském jazyce zvýšila efektivitu vzdělávacího procesu a podpořila názornost výuky.

Výuka byla vždy organizována v daném jazyce a věnována systematickému nácvičku gramatických struktur, upevňování slovní zásoby, procvičování písemného projevu, frontálnímu prověřování znalostí převážně bez hodnocení. Všeobecně byl kladen malý důraz na motivační složku výuky. Stanovené cíle a očekávané výstupy vzdělávání se v průběhu výuky postupně naplňovaly. Předepsaný výstup ŠVP, a sice práce se slovníkem, byla realizovaná jen v jedné hodině.

Vyučující jednali taktně. Zvláštní úkoly pro žáky se ŠVP nebyly v průběhu inspekčního výkonu zadávány. V počáteční výuce anglického jazyka nebyly dostatečně uplatněny didaktické zásady přiměřenosti a návaznosti, učitelka nerespektovala věkové zvláštnosti žáků, její metodický přístup odpovídal požadavkům na žáka vyššího gymnázia. Ve většině hodin převládaly receptivní dovednosti nad produktivními. Komunikace mezi učiteli a žáky byla nekonfliktní.

Stupeň osvojení jazykových kompetencí písemných i ústních si mohou žáci aktuálně ověřovat na recipročních výměnných akcích v Německu a Polsku, na zahraničních cestách organizovaných školou a na konverzačních soutěžích. Největší celorepublikový úspěch dosáhl žák školy v rámci konverzační soutěže ve francouzském jazyce. Podporou rozvoje znalostí anglického jazyka jsou Aktivní anglické víkendy určené žákům tercie a sexty vedené rodilými mluvčími. Cizojazyčné znalosti získané ve škole usnadňují žákům vstup na evropský pracovní trh.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání žáků jsou pedagogickými pracovníky analyzovány na schůzích pedagogické rady. Úspěšnost žáků je vedením školy průběžně sledována v celém vzdělávacím cyklu. V posledních třech letech se škola zapojila do různých šetření. V roce 2012 se žáci tříd prima a sekunda zúčastnili výzkumného šetření (český jazyk, matematika,

obecné studijní předpoklady), žáci kvarty se téhož roku zapojili do testování informační gramotnosti (ze 407 škol z celé ČR se umístili na 29. místě). Vlastní srovnávací testy škola nepoužívá.

Ve školním roce 2010/2011, ve kterém žáci konali poprvé státní maturitní zkoušky (dále MZ), neuspělo u MZ celkem 10 žáků školy, u MZ 2011/2012 neuspělo celkem 12 žáků. Výsledky státních MZ byly celkově srovnatelné s úspěšností žáků při MZ v předchozích letech. Průměrný prospěch žáků gymnázia ve školním roce 2011/2012 se ve srovnání s předchozími roky nepatrně zlepšil. Se zavedením limitu na absenci žáků se neomluvená i omluvená absence snížily. Z udělených výchovných opatření převažují pochvaly (reprezentace školy, práce ve škole, pomoc třídnímu učiteli při organizování akcí).

Mezi ukazatele úspěšnosti, které škola sleduje, patří zejména úspěšnost žáků v soutěžích různého zaměření. V posledních letech se žáci pravidelně zúčastňují, např. konverzačních jazykových soutěží v němčině, angličtině, francouzštině, španělštině, dále matematických, dějepisných, fyzikálních, zeměpisných a ekologických soutěží a olympiád, ve kterých získávají přední místa v okresních i krajských kolech.

Výrazným úspěchem školy ve školním roce 2011/2012 bylo zapojení žákyně do středoškolské odborné činnosti (dále SOČ) v oblasti Teorie kultury, umění a umělecké tvorby. Zvítězila v okresním a krajském kole a postoupila do celostátního finále SOČ, kterého se však pro nemoc nezúčastnila. Žáci školy jsou úspěšní také ve sportovních soutěžích. V letošním školním roce obsadili 5. místo v celostátním finále v basketbalu a získali cenu fair play.

V lednu 2013 zadalo vedení školy rodičům a žákům vybraných tříd (2. A, 4. P), zaměstnancům školy a pedagogickému sboru vlastní dotazníkové šetření zaměřené na spokojenost s materiálním zázemím školy, výukou a výchovným poradenstvím. V době konání inspekce nebyla analýza výsledků hotova. Ředitel školy chce využít výsledky tohoto šetření pro vlastní hodnocení školy. Všimá si i podnětů, které vycházejí z názorů žáků na výchovu a průběh vzdělávání ve škole. V prosinci 2012 vedení školy rozhodlo provést dotazníkové šetření Pohoda, zaměřené na šetření klimatu ve vybraných třídách (prima, sekunda, tercie).

Při inspekčních hospitacích byly prokazované vědomosti a dovednosti žáků na velmi dobré úrovni. Znalosti byly ve sledovaných hodinách ověřovány ústním individuálním i společným opakováním. Dle vyjádření vedení školy žáci pokračují ve vysokoškolském studiu pedagogických, technických, humanitních a přírodovědných fakult.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Řízení školy, partnerství

System organizace řízení je jednoznačně stanoven Organizačním řádem školy, ve kterém jsou jasně uvedeny zásady řízení a kompetence zaměstnanců. Ve škole je uplatňován systém managementu kvality podle mezinárodní normy ISO 9001:2008. Koncepce školy vychází ze zevrubné analýzy vnějších i vnitřních podmínek a v oblasti dalšího rozvoje školy respektuje záměry zřizovatele. Stanovené strategie jsou rozpracovány do konkrétních úkolů pro daný školní rok. Vytyčené úkoly současně pružně reagují na výsledky vlastního hodnocení školy. Vytvořený systém vlastního hodnocení poskytuje účinnou reflexi o činnosti školy a umožňuje přijímat vhodná opatření ke zvyšování kvality realizovaného vzdělávání.

Ředitel školy, který nastoupil do funkce na základě konkurzu k 1. 8. 2011, se aktivně postavil k řešení problému spojeného s omezováním finančních prostředků z důvodu úbytku žáků, a to především v důsledku dobíhajícího vzdělávání v pedagogickém lyceu. Přijatá opatření byla směřována k nalezení nových cest a zdrojů k zachování kvality poskytovaného vzdělávání a ke zvýšení vnitřní informační otevřenosti.

Požadavky na odbornou a pedagogickou kvalitu výchovně-vzdělávacího procesu jsou školou zajištěny na nadstandardní úrovni. Profesionální růst učitelů je plánovitě podporován. Veškeré významné záležitosti týkající se činnosti školy jsou prokazatelně projednávány v pedagogické radě školy. Zavedený systém kontroly činnosti školy je funkční a poskytuje dostatečnou zpětnou vazbu o kvalitě plnění stanovených úkolů. Výrazná část kompetencí v oblasti kontroly i hodnocení výsledků vzdělávání je vhodně delegována na předmětové komise.

Povinná dokumentace školy je vedena přehledně a průkazně, je pravidelně kontrolována a aktualizována. Výroční zprávy mají stanovenou strukturu i velmi dobrou vypovídací hodnotu. Uváděné údaje o činnosti školy jsou pravdivě vykazovány. Školní řád obsahuje veškeré požadované náležitosti.

Zavedený informační systém umožňuje dostatečně pružný a ucelený přenos informací. Žáci mají možnost vznášet své připomínky k činnosti školy prostřednictvím žákovského parlamentu. Spolupráce se zákonnými zástupci žáků je zajištěna na standardní úrovni. Pro vzájemný přenos informací jsou využívány moderní informační technologie. Významným partnerem pro školu je Unie rodičů, která podporuje školu finančně i materiálně. Velmi přínosná je dlouholetá spolupráce s družebními středními školami. Pro práci školské rady škola vytváří příslušné podmínky, vzájemná spolupráce je podle vyjádření ředitele školy podnětná a přínosná.

Finanční předpoklady a personální podmínky

Hodnocení finančních předpokladů vycházelo z údajů o hospodaření školy za období let 2010 až 2012. Následkem výrazného snížení počtu žáků došlo k poklesu objemu finančních prostředků státního rozpočtu na přímé výdaje na vzdělávání, škola vzniklou situaci řešila přijetím úsporných opatření. Rozpočet školy byl v letech 2010 a 2011 posílen o dotace přidělené v rámci rozvojových programů vyhlášených MŠMT. Tyto byly využity na finanční zabezpečení pokusného ověřování a realizaci společné části maturitní zkoušky a na pokrytí zvýšených nákladů na platy pedagogických pracovníků s vysokoškolským vzděláním, kteří splňují odbornou kvalifikaci. Uvedené prostředky byly využity v souladu s účely jejich poskytnutí.

Od roku 2011 se škola zapojila do projektu EU – peníze středním školám s motivačním názvem Škola v digitálním světě aneb Uchop svoji šanci. Z finančních prostředků byla pořízena moderní výpočetní technika. Část prostředků byla využita na finanční ohodnocení zaměstnanců podílejících se na realizaci projektu. Prostřednictvím grantu Pomáhat má vždy cenu, který byl spolufinancován soukromou nadací a Unií rodičů, škola získala finanční prostředky na podporu výuky fyziky. Žáci tak mohli absolvovat exkurzi ve výrobních provozech a v obchodech. Finanční prostředky získané formou projektu a grantu umožnily zlepšení technického vybavení a zkvalitnění výuky žáků. Vedení školy intenzivně vyhledává další finanční zdroje.

Provozní výdaje školy byly finančně zabezpečeny příspěvkem z rozpočtu zřizovatele. Zřizovatel dále pravidelně škole účelově vyčleňuje dotace na licence softwaru, pro talentované žáky a na odměny předsedům maturitních komisí.

Vedení školy přijímáním úsporných opatření a hospodárným nakládáním s finančními prostředky zabezpečilo plynulý provoz celé organizace.

Celkem ve škole vyučuje třicet tři pedagogických pracovníků (učitelé všeobecně vzdělávacích předmětů, odborných předmětů, včetně ředitele školy). Jedna vyučující pracuje na dohodu o provedení práce. Dvě vyučující nesplňují podmínky odborné kvalifikace. Věková struktura pedagogického sboru je odpovídající profesnímu zaměření školy, průměrný věk je čtyřicet šest let.

Škola systematicky podporuje začínající učitele do tří let praxe. Péče o jednoho začínajícího učitele je zajištěna zkušeným pedagogem. Při stanovení úvazku respektovalo vedení školy dané profesní zaměření jednotlivých pedagogů, při určení přímé i nepřímé vyučovací povinnosti postupoval ředitel školy v souladu s pracovním řádem vydaným ministerstvem školství o pracovní době pedagogických pracovníků. V učitelském sboru pracuje stabilní počet pedagogů. Sbor je dle aktuálních potřeb obměňován.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků vychází z priorit školy, vzdělávání celého pedagogického sboru má přednost před individuálním studiem, stejně jako studium zaměřené na plnění kvalifikačních předpokladů. Jedna učitelka zahájila v září 2012 studium pro doplnění kvalifikace. V plánu personálního rozvoje pro další roky jsou vzdělávacími prioritami prohlubování znalostí z psychologie, pedagogiky, sociálně patologických jevů, jazykové dovednosti učitelů, znalost práce s počítačem, ovládnutí a využití programů ve výuce různých předmětů. Vyučující mají možnost se vzdělávat formou samostudia. Ředitel školy udělil učitelům celkem 14 dnů volna na samostudium, a to 2 dny nad požadovaný standard, především na přípravu a tvorbu výukových materiálů pro projekt EU šablony do středních škol z Evropských strukturálních fondů.

Ve školním roce 2011/2012 prošlo školením k nové maturitě 28 vyučujících. Všichni pedagogičtí pracovníci se zúčastnili zdravotního kurzu předlékařské první pomoci a semináře o ochraně autorských práv.

Materiální předpoklady

Škola disponuje dostatkem učeben pro realizaci vlastních ŠVP. Kmenové učebny i odborné laboratoře jsou vhodně vybaveny. Dvě počítačové učebny slouží k výuce předmětu výpočetní technika a k výuce písemné a elektronické komunikace.

Od poslední inspekce došlo k opravě fasády severozápadní strany budovy, v rámci řešení havárie přívodu vody na sociálním zařízení v nejvyšším patře budovy byly rekonstruovány parkety v učebně a ve sborovně. Byla obnovena malba stěn v části budovy. Na základě smlouvy, kterou uzavřel Královéhradecký kraj v uplynulém roce, byla ve škole realizována energetická opatření na vytápění (tepelná čidla v místnostech, elektronické regulační ventily na radiátorech, čerpadla u kotlů), na osvětlení (nové osvětlení tělocvičny, 125 nových zářivek v místech, kde se nejvíce svítí) a výměna vodovodních kohoutků s perlátory. Podle slov ředitele školy má vše pozitivní dopad na snížení energetických nákladů školy.

V průběhu uplynulého školního roku byla modernizována laboratoř fyziky a úprava stropu v učebně fyziky z důvodu havarijního stavu. Byla rekonstruována hygienická zařízení pro dívky. Laboratoře pro cvičení z biologie a chemie jsou zařízeny standardně a s nimi spojené odborné učebny (posluchárny) jsou vybaveny moderní didaktickou technikou. Ve škole je nově vybaveno sedm učeben dokovacími stanicemi s notebookem a BlueTooth přehrávačem a televizí. Pro výuku předmětu zeměpis je k dispozici speciální učebna vybavená také moderní didaktickou technikou. Sbírkové jednotlivých vědních oborů obsahují množství pomůcek. Žáci i učitelé využívají školní knihovnu a studovnu, která se

nachází v nejvyšší části budovy. V 1. patře školy je prostorná aula s galerií, kterou škola využívá ke konání různých společenských akcí, pronajímá ji dalším organizacím.

Podmínky pro realizaci tělesné výchovy a dalších pohybových aktivit jsou hodnoceny jako výborné. Škola disponuje vlastní tělocvičnou a posilovnou, atletické disciplíny jsou realizovány na sousedním moderním městském stadionu. Žáci se stravují v jídelně, kterou provozuje město Jaroměř (pro veřejnost a další tři školy), což je z hlediska vysokého počtu strávníků a časové náročnosti nevyhovující. Výhledově vedení školy plánuje zřídit výdejnu s jídelnou v budově školy.

Vstup do budovy je zajištěn elektronicky. Škola zajišťuje obnovu a rozvoj materiálně-technických podmínek, priority určuje dle finančních možností.

Závěry

Vzdělávání, které škola poskytuje, je v souladu s podmínkami, za kterých byla zařazena do školského rejstříku.

Ředitel školy pracuje ve funkci druhým rokem. Aktivně řešil problém spojený s omezováním finančních prostředků v závislosti na úbytku žáků z dobíhajícího oboru vzdělání Pedagogické lyceum. Jeho rozhodnutí o aktivitách školy a personálním zajištění vzdělávací práce korespondují s potřebami školy jako celku. Míra odpovědnosti za plnění stanovených úkolů je rozdělena mezi všechny pracovníky podle úrovně jejich pracovního zařazení, širšími kompetencemi jsou pověřeni předsedové předmětových komisí. Řízení školy účinně podporuje naplňování vytčených strategií a úkolů. Kvalita řízení je na velmi dobré úrovni. Vnitřní kontrolní systém umožňuje včasné odhalování rizik a příležitostí školy. Hodnocení práce školy je tak zajištěna především prostřednictvím výstupů z maturitních zkoušek, vyhodnocení autoevaluačních dotazníků a systému kvality řízení normy ISO 9001:2008.

Spolupráce se sociálními partnery i na mezinárodní úrovni v posledních letech pokračuje.

Při poskytování informací žákům, jejich zákonným zástupcům i veřejnosti a při přijímání uchazečů ke vzdělávání je zajištěna rovnost příležitostí. Výchovné poradenství má formální charakter, je zaměřeno pouze na určitý segment činnosti (informace k dalšímu vzdělávání) a věkovou kategorii žáků (maturitní třídy).

Systém předcházení vzniku rizik sociálně patologických jevů je funkční.

Žáci jsou průkazně seznamováni s pravidly bezpečnosti a ochrany zdraví, проверки bezpečnosti jsou prováděny pravidelně. Preventivní opatření jsou respektována všemi zaměstnanci školy. Pro vzdělávání žáků je ve škole vytvořeno bezpečné a zdravé prostředí. Bezpečnostní rizika nebyla při inspekci shledána.

Výuka probíhá podle ŠVP, které byly v průběhu inspekční činnosti upraveny a dány do souladu s příslušnými RVP. Široká nabídka volitelných předmětů a vzdělávacích aktivit směřuje k rozvoji jednotlivých kompetencí žáků, zejména ke čtenářské, matematické a přírodovědné gramotnosti. Organizace vzdělávání stanovená příslušnými právními předpisy byla dodržena.

Stavba většiny sledovaných hodin všeobecně vzdělávacích předmětů byla klasická, v některých hodinách bylo využito podpory didaktické techniky. Ve výuce převažovaly frontální metody výuky, výklad a řízený rozhovor. Ústní zkoušení žáků bylo jen ojedinělé, rovněž tak vedení žáků k samostatnému verbálnímu projevu i k sebehodnocení. Závěry

hodin byly jen sporadicky využity pro zhodnocení práce žáků. Průběh vzdělávání v českém jazyce a cizích jazycích byl na standardní úrovni. Výuka společenských věd je hodnocena jako průměrná. Výrazně činností charakter měla výuka v hodinách seminářů a laboratorních cvičení v přírodovědném vzdělávání, ve které byli žáci vedeni k osvojení základních praktických dovedností. Velmi dobře se dařilo rozvíjet přírodovědnou gramotnost. Dílčí výsledky vzdělávání stanovené ŠVP byly v hospitovaných hodinách posuzované na základě znalostí a dovedností žáků.

Škola celkové výsledky žáků sleduje a průběžně analyzuje. Žáci školy prokazují velmi dobrou úroveň získaných klíčových kompetencí v různých soutěžích. Pravidelně se zúčastňují okresních a krajských kol především fyzikálních, matematických, ekologických, zeměpisných a jazykových olympiád a získávají v nich dobrá umístění.

Vedení školy aktivně řeší problematiku personálních podmínek, sleduje průběžně odborný růst učitelů. Struktura využití pracovní doby je v souladu s platnými předpisy. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na školní rok 2012/2013 pokrývá všechny oblasti vzdělávání. Oblast je hodnocena jako nadstandardní.

Škola zajišťuje obnovu a rozvoj materiálně-technických podmínek a umožňuje realizaci cílů stanovených v ŠVP v souladu s RVP. Materiální vybavení pro výuku přírodovědných předmětů vytváří nadstandardní předpoklady pro úspěšné plnění stanoveného obsahu i cílů vzdělávání. K dispozici jsou odborné učebny a laboratoře, které jsou účelně zařízeny. Vybavenost školy didaktickou technikou je na požadované úrovni, ale ne vždy je ve výuce efektivně využívána.

Činnost školy je zajištěna především z finančních prostředků státního rozpočtu, z příspěvku zřizovatele. Ke zkvalitnění podmínek vzdělávání škola využívá rozvojové programy, projekty z evropských fondů a další zdroje. Pomocí úsporných opatření a hospodárným nakládáním se získanými prostředky zabezpečuje realizaci ŠVP a další aktivity žáků.

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Gymnázium a Střední odborná škola, Jaroměř, Lužická 423, vydaná Zastupitelstvem Královéhradeckého kraje, s účinností od 10. 9. 2009, ze dne 10. 9. 2009, čj. 14718/SM/2009
2. Dodatek č. 1 zřizovací listiny, čj. 14718/SM/2009, vydaný dle usnesení ZK/28/2041/2012 Zastupitelstvem Královéhradeckého kraje s účinností od 14. 6. 2012
3. Rozhodnutí MŠMT, čj. 11 258/2009-21, ve věci zápisu změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení s účinností od 1. 9. 2009, ze dne 18. 5. 2009
4. Rozhodnutí MŠMT, čj. 20 988/2011-25, ve věci zápisu změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení s účinností od 1. 8. 2011, ze dne 26. 7. 2011
5. Rozhodnutí KÚ Královéhradeckého kraje, 9510/SM/2011-3, ve věci změny zápisu do rejstříku škol a školských zařízení s účinností od 1. 9. 2014, ze dne 24. 6. 2011
6. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 8. 1. 2013
7. Jmenování ředitele školy, vydané Královéhradeckým krajem, čj. 12205/SM/2011-1, s účinností od 1. 8. 2011, ze dne 29. 6. 2011
8. Osvědčení o absolvování studia pro ředitele škol a školských zařízení (FS I), vydané pro ředitele školy, ze dne 29. 11. 2007

9. Výkazy o střední škole M 8 podle stavu k 30. 9. 2010, 30. 9. 2011 a 30. 9. 2012
10. Výkaz o ředitelství škol R 13-01 podle stavu k 30. 9. 2012
11. Čtvrtletní výkaz o zaměstnancích a mzdových prostředcích v regionálním školství Škol (MŠMT) P 1-04 za 1. – 4. čtvrtletí 2011
12. Finanční vypořádání dotací poskytnutých krajem za roky 2010 až 2012
13. Soustava ukazatelů k rozpočtu organizace na roky 2010 až 2012
14. Zprávy o hospodaření za roky 2010 a 2011
15. Výkaz zisku a ztráty sestavený k 31. 12. 2011
16. Opis účtového rozvrhu za rok 2012
17. Členění nákladů a výnosů za rok 2012
18. Hlavní kniha za rok 2012
19. Minimální program prevence pro školní rok 2012/2013
20. Rozvrh hodin výuky ve školním roce 2012/2013
21. Soubor materiálů k přijímacímu řízení včetně kritérií v roce 2012
22. Třídní knihy všech tříd ve školním roce 2012/2013
23. Elektronická školní matrika
24. Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium s platností od 1. 9. 2009
25. Dodatek k ŠVP pro nižší gymnázium s platností od 1. 9. 2012
26. Školní vzdělávací program pro vyšší a čtyřleté gymnázium s platností od 1. 9. 2009
27. Dodatek k ŠVP pro vyšší a čtyřleté gymnázium s platností od 1. 9. 2012
28. Organizační řád, platný od 1. 6. 2012
29. Koncepce rozvoje školy na léta 2012 - 2015
30. Roční plán pro školní rok 2012/2013
31. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků s účinností od 1. 4. 2012 (příloha školního řádu)
32. Příručka kvality ze dne 1. 4. 2012 (vnitřní dokument školy)
33. Zpráva o hodnocení kvality školy, školní rok 2011/2012
34. Zápisy z porad vedení školy, školní rok 2012/2013
35. Zápisy z klasifikačních porad a pedagogických rad, školní rok 2012/2013
36. Plán kontrolní a hospitační činnosti pro školní rok 2012/2013
37. Záznamy z hospitační a kontrolní činnosti vedoucích pracovníků, školní rok 2011/2012 a 2012/2013
38. Výsledky dotazníkového šetření v rámci projektu „Kvalita“
39. Zápisy ze schůzí školské rady v roce 2012
40. Výroční zprávy o činnosti školy za školní roky 2010/2011 a 2011/2012
41. Plány práce předmětových komisí pro školní rok 2012/2013
42. Zápisy z jednání předmětových komisí školní rok 2012/2013
43. Strategie prevence pro období 2012-2015 ze dne 31. 8. 2012
44. Školní řád Gymnázia a SOU Jaroměř, Lužická 423, s účinností od 1. 6. 2012
45. Přílohy organizačního řádu - dokumentace BOZ a PO
46. Zajištění BOZP nad žáky (směrnice) od účinností 1. 6. 2012, v Jaroměři 1. 4. 2012

47. Traumatologický plán s účinností od 1. 6. 2012, v Jaroměři 2. 4. 2012
48. Hodnocení hlavních rizik, březen 2012, s účinností od 1. 4. 2012
49. Kniha úrazů vedená od 13. 9. 2010 ke dni inspekce
50. Evidence úrazů vedená od školního roku 2007/2008
51. Roční prověrka BOZP ve škole ze dne 30. 4. 2012
52. Osnova školení o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci zaměstnanců školy uskutečněného dne 31. 8. 2012, podpisy zaměstnanců
53. Požární řád ze dne 1. 5. 2003
54. Osnova školení žáků o požární ochraně – podpisy žáků, září 2012 (1x za 2 roky – třídy prima, tercie, kvinta, 1. ročník, 3. ročník, septima) – seznámení se školním řádem, pravidly bezpečnosti, chováním v odborných učebnách, chování při úrazech
55. Provozní řád, s účinností od 1. 6. 2012, projednán pedagogickou radou dne 2. 4. 2012, v Jaroměři dne 1. 4. 2012
56. Provozní řád tělocvičny, s účinností od 1. 6. 2012, v Jaroměři dne 1. 4. 2012
57. Provozní řád posilovny, s účinností od 1. 6. 2012, v Jaroměři dne 1. 4. 2012
58. Řád učebny výpočetní technika, s účinností od 1. 6. 2012, v Jaroměři dne 1. 4. 2012
59. Řád učebny biologie – laboratoř, s účinností od 1. 6. 2012, v Jaroměři dne 1. 4. 2012
60. Řád učebny fyzika – laboratoř, s účinností od 1. 6. 2012, v Jaroměři dne 1. 4. 2012
61. Řád učebny chemie – laboratoř, s účinností od 1. 6. 2012, v Jaroměři dne 1. 4. 2012
62. Řád učebny chemie – přípravná, s účinností od 1. 6. 2012, v Jaroměři dne 1. 4. 2012
63. Přehled revizí Gymnázium a SOŠ Jaromeř, dokument bez bližšího určení
64. Zápis o kontrole hasicích přístrojů, ze dne 5. 12. 2012
65. Protokol o revizi tělocvičného náradí ze dne 2. 4. 2012
66. Zpráva o revizi elektrických zařízení, leden 2012
67. Záписy z předmětové komise českého jazyka a společenských věd za školní roky 2010/2011, 2011/2012, 2012/2013
68. Personální dokumentace pedagogů ve školním roce 2012/2013
69. Plán personálního rozvoje pracovníků (DVPP) ze dne 3. 9. 2012
70. Záписy ze schůzí předmětové komise cizích jazyků (německý jazyk, ruský jazyk, španělský jazyk, francouzský jazyk) ze dne 30. 8. 2012, 24. 9. 2012, 10. 10. 2012, 5. 11. 2012, 3. 12. 2012, 7. 1. 2013, 4. 2. 2013
71. Záписy ze schůzí předmětové komise cizích jazyků (anglický jazyk) ze dne 30. 8. 2012, 24. 9. 2012, 10. 10. 2012, 5. 11. 2012, 3. 12. 2012, 7. 1. 2013, 4. 2. 2013

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Wonkova 1142, 500 02 Hradec Králové, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu Královéhradeckého inspektorátu (csi.h@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Královéhradeckém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekční komise a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Hradci Králové dne 12. 3. 2013

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Podpis

Mgr. Dana Janulíková, školní inspektorka

Dana Janulíková v. r.

PaedDr. Markéta Stuchlíková, školní inspektorka

Markéta Stuchlíková v. r.

Mgr. Eva Vachatová, školní inspektorka

Eva Vachatová v. r.

Bc. Věra Petrášová, kontrolní pracovnice

Věra Petrášová v. r.

Mgr. Jiří Jetel, školní inspektor

Jiří Jetel v. r.

Mgr. Hana Rozsypalová, školní inspektorka

Hana Rozsypalová v. r.

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Hradci Králové dne 15. 3. 2013

(razítko)

Mgr. Karel Hübner, ředitel školy

Karel Hübner v. r.